

Veronika Ludvíková,

GENEALOGIE VLASTNÍHO RODU

Bakalářská práce v rámci Studijního oboru Počítačová podpora v archivnictví Studijního programu: B3928 Technická podpora humanitních věd.

Univerzita Hradec Králové, Filozofická fakulta, katedra pomocných věd historických a archivnictví, Hradec Králové 2017.

Sedm nečíslovaných stran (titul, zadání bakalářské práce, prohlášení, poděkování, anotace v čj. a aj), str. 8 až 45 -obsah, úvod, kapitoly 1-4, závěr; str. 46 až 50 - seznam použité literatury a internetových zdrojů, str. 51 až 65 – přílohy.

Posudek oponenta

Autorka předložila bakalářskou práci z oboru genealogie týkající se mužské linie jejích předků v rámci rodu Ludvíků.

Práce je členěna na pět částí. Po (ne)zbytném úvodu o genealogii jako pomocné vědě historické předkládá kapitolu zaměřenou na pomocné genealogické programy. Popisuje soubor GEDCOM a tři uživatelské programy – databázové aplikace pro tvorbu rodokmenů. Závěr této části obsahuje stručné zhodnocení jednotlivých programů a jejich vzájemné porovnání. Oponent se necítí být kompetentní tyto pasáže posuzovat. Kapitola je doplněna praktickým zpracováním rodokmenu rodu Ludvíkových v jednom ze zvolených programů, který považovala autorka za nejpřívětivější z hlediska přehlednosti.

Následuje 3. část věnovaná „*historickým mezníkům*“, což jsou pro autorku vybrané historické epochy a události, které určitým způsobem zasáhly do života či ovlivnily osudy jednotlivých příslušníků rodu. Proto jsou zařazeny první světová válka, resp. události na tzv. srbské frontě, historie Příbramska za protektorátu Čechy a Morava, stručná historie Nového Hradce Králové a obce Kluky i události roku 1989 a počátku 90. let. K těmto historickým mezníkům je pak poněkud neorganicky připojena podkapitola o římskokatolické církvi.

Autorka zde pravděpodobně měla potřebu přiblížit naprostým laikům (otázkou je, zda jsou jimi uživatelé či čtenáři bakalářských prací ? – pozn. ZZ) některé historické souvislosti, které však jsou většinou všeobecně známé. Snad právě proto zvolila zdroje velmi triviální, např. učebnici pro střední školy, elementární encyklopedie či webové informativní texty. Odtud se možná rekrutují i poněkud zjednodušené generalizace, jako např. zvyk „*lenošení*“ u rakouských vojáků (str. 25), či tvrzení, že „*...Hrůzy Velké války se podepsaly na vojácích i civilistech a od toho se odvíjela politika, plná ústupků z řad západních politiků.*“ (tamtéž). Podobně nadbytečný se oponentovi jeví např. kompletní výčet všech českých vysokých škol uzavřených koncem r. 1939, na druhou stranu jsou naopak zajímavé údaje o sociálních a demografických poměrech na Novoknínsku a Příbramsku.

Poněkud jiný záběr má podkapitola týkající se Nového Hradce Králové a obce Kluky, která odkazuje až do pravěku, poměrně velký prostor je pak věnován období 18. a 19. století a důsledkům výstavby vojenské pevnosti, kam je pak náhle vřazen údaj o odsouhlasení obecního lékaře v r. 1887 (str. 27), poté o levicovém charakteru obce mezi válkami, zatýkání komunistů za 2. světové války až po demografické údaje z doby 1942 až 1970 (str. 27 až 28), přičemž příchod prvního člena rodu Ludvíků do Hradce Králové autorka datuje až r. 1967 (str. 35).

Těžiště předložené práce spočívá v kapitole čtvrté, která je věnována postupně pěti členům rodu Ludvíkových od konce 19. století v podstatě do současnosti.

Autorka zachycuje hlavní životopisná data - obvykle datum narození, dosažené školní vzdělání, průběh profesionální kariéry, uzavření manželství, počty děti i úmrtí jednotlivých sledovaných osob. Zejména v novější době vřazuje i – mnohdy velmi detailní údaje o rodinných vztazích.

V závěrečné kapitole se předkladatelka pokusila o zajímavou sumarizaci některých údajů a zjištěných demografických jevů v rámci sledované skupiny pěti příslušníků rodu, naznačuje, jak některé události v životech těchto mužů odpovídají či se naopak rozcházejí s obecnými demografickými trendy daného období. Tím - podle mého názoru – nadějně přesahuje rámec prosté „*genealogie vlastního rodu*“.

Hodnocení:

Práce osciluje mezi vyprávěním rodinných osudů a pokusem o odbornou genealogicko-demografickou studii.

Na vrub autorčině nezkušenosti je nutné připsat některé problémy, které práce má.

V první řadě je to způsob práce s prameny. Mnohdy by bylo zcela jistě možné v pramenech dohledat mnohem více přesných a ověřených osobních údajů. Občas se v práci vyskytuje i nestandardní způsob odkazování na použité archivních (i jiné písemné) prameny (srv. např. str. 47). Podobně se projevují dílčí obtíže při používání odborné literatury, včetně např. neobvyklého způsobu citování – např. uvádění vědeckých titulů u autorů *Historického lexikonu obcí ČR 1869-2005* (srv. pozn. 13) či řazení použité literatury bez ohledu na abecední pořadí.

Text je občas zatížen zbytečnými nepřesnostmi (např. chyby v číslování podkapitol 3.3., 3.4. a 3.5 v rámci kapitoly 4 - viz str. 8) či nedůsledností při závěrečném formátování textu, kdy často zůstávají na koncích řádků jednohláskové spojky či předložky. Podobně chybné je i opakované uvádění tvaru „viz.“ (s tečkou-pozn. ZZ) pravděpodobně v domnění, že se jedná o nějakou zkratku, nikoli o rozkazovací způsob slovesa vidět.

Závěr:

Přes naznačené problémy a nedostatky zpracování odborné studie hodnotím pozitivně, že text nezůstal pouze na úrovni vyprávění životních osudů, zajímavostí, pikanterií apod., ale pokusil se v závěru i o jisté zobecnění získaných poznatků.

Za tento pokus – i přes konstatované problémy - hodnotím práci v celku pozitivně a **doporučuji ji k obhajobě.**

V Hradci Králové dne 6. června 2017

PhDr. Zdeněk Zahradník, oponent